

Vejledning om behandling af klager over Det Frie Forskningsråds afgørelser

INDLEDNING

Denne vejledning beskriver reglerne om adgangen til at klage over Det Frie Forskningsråds afgørelser og ministeriets behandling af klagerne. I denne vejledning forstås ved:

- Loven: Bekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010 af lov om forskningsrådgivning m.v.
- Bekendtgørelsen: Bekendtgørelse nr. 321 af 30. marts 2014 om adgang til at klage over de faglige forskningsråds afgørelser efter lov om forskningsrådgivning m.v.
- Ministeren: Uddannelses- og forskningsministeren.
- Ministeriet: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Det Frie Forskningsråd består af en bestyrelse og op til seks faglige forskningsråd, jf. lovens § 9 og § 11, stk. 1.

Bestyrelsens eller de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. lovens § 16, stk. 1. Ministeren har dog hjemmel til at fastsætte regler om, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråd eller af den instans, som rådet har delegeret bevillingskompetencen til, kan indbringes for ministeren, jf. lovens § 16, stk. 2.

Hjemmelen i lovens § 16, stk. 2, gælder alene ministerens mulighed for at fastsætte regler om klage over de faglige forskningsråds afgørelser. Såfremt ministeren ikke fastsætter regler i medfør af lovens § 16, stk. 2, kan der ikke klages over de faglige forskningsråds afgørelser.

Ministeren kan ikke fastsætte regler om adgangen til at klage over bestyrelsens afgørelser. Bestyrelsens afgørelser kan således ikke påklages. Klager til ministeren over bestyrelsens afgørelser bliver afvist. Det gælder både klager over retlige såvel som faglige spørgsmål ved bestyrelsens afgørelse.

Ministeren har med hjemmel i lovens § 16, stk. 2, udstedt en bekendtgørelse, hvorefter der kan klages over retlige spørgsmål i forbindelse med de faglige forskningsråds afgørelser.

HVEM KAN KLAGE

Det fremgår af lovens § 13, stk. 2, at en bevilling tildeles personligt til en hovedansøger, der er ansvarlig for bevillingen. Endvidere fremgår det af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at det er den, som afgørelsen vedrører, der kan klage til ministeren.

Det vil således normalt alene være hovedansøgeren til en bevilling, som har adgang til at klage over en afgørelse truffet af et fagligt forskningsråd.

Hovedansøgerens ansættelsessted eller eventuelle medlemmer af hovedansøgerens forskningsgruppe har således ikke mulighed for selvstændigt at klage over en afgørelse truffet af et

fagligt forskningsråd. Hovedansøgeren kan dog give fuldmagt til at lade sig repræsentere eller bistå af andre i en klagesag, jf. forvaltningslovens § 8, stk. 1, 1. pkt.

Hvis en fysisk eller juridisk person, der ikke er klageberettiget, klager over det faglige forskningsråds afgørelse, vil ministeriet som udgangspunkt afvise klagen uden at tage stilling til indholdet af klagen.

HVEM KAN DER KLAGES TIL

Efter lovens § 16, stk. 2, har ministeren mulighed for at fastsætte regler om, at der kan klages til ministeren. Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at klager kan indbringes for ministeren.

Med postvæsenet sendes klagen til:

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Ministersekretariatet
Postboks 2135
1015 København K

Med e-mail sendes klagen til: klage@ufm.dk

KLAGEFRIST

Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, stk. 3, at fristen for at klage over det faglige forskningsråds afgørelse er senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen skal være kommet frem til ministeriet inden udløbet af fristen.

Hvis en klage over det faglige forskningsråds afgørelse ved en fejl bliver sendt til forskningsrådet, skal forskningsrådet straks videresende klagen til ministeren, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2. Overholdelse af klagefristen skal dog beregnes ud fra den dato, da forskningsrådet modtog klagen.

Hvis klagefristen udløber en af nedenstående dage, anses en klage modtaget førstkommande hverdag inden almindelig kontortids ophør for rettidig:

- Lørdage.
- Søn- og helligdage.
- Dagen efter Kristi himmelfartsdag.
- Grundlovsdag.
- Juleaftensdag.
- 27.-31. december.

En afgørelse, der sendes med e-mail, anses for at være kommet frem dagen efter afsendelsen.

En afgørelse sendt med postvæsenet som A-brev anses for at være kommet frem 2 dage efter, at afgørelsen er dateret og overgivet til postbesørgelse. En afgørelse sendt med postvæsenet som B-

brev anses for at være kommet frem 5 dage efter, at afgørelsen er dateret og overgivet til postbesørgelse. Der henvises til Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 10. maj 2011 om beregning af klagefrister ved afgørelser sendt som A-brev og B-brev.

Eksempel 1: Afgørelsen er sendt med e-mail mandag den 5. maj 2014. Afgørelsen anses for at være kommet frem tirsdag den 6. maj 2014. Fristen for at klage over afgørelsen udløber tirsdag den 3. juni 2014 ved almindelig kontortids ophør.

Eksempel 2: Afgørelsen er sendt med e-mail torsdag den 1. maj 2014. Afgørelsen anses for at være kommet frem fredag den 2. maj 2014. Da klagefristen udløber dagen efter Kristi Himmelfartsdag (fredag den 30. maj 2014) anses en klage modtaget mandag den 2. juni 2014 inden almindelig kontortids ophør for rettidig.

Eksempel 3: Afgørelsen er sendt med A-post onsdag den 20. august 2014. Afgørelsen anses for at være kommet frem fredag den 22. august 2014. Fristen for at klage over afgørelsen udløber fredag den 19. september 2014 ved almindelig kontortids ophør.

Eksempel 4: Afgørelsen er sendt med B-post onsdag den 12. november 2014. Afgørelsen anses for at være kommet frem mandag den 17. november 2014. Fristen for at klage over afgørelsen udløber mandag den 15. december 2014 ved almindelig kontortids ophør.

Hvis det faglige forskningsråds afgørelse ikke indeholder en korrekt klagevejledning, beregnes klagefristen først fra det tidspunkt, hvor korrekt klagevejledning er givet.

Hvis klagefristen ikke overholdes, vil ministeriet som udgangspunkt afvise klagen uden at tage stilling til indholdet af klagen.

KRAV TIL KLAGEN

Der er hverken i loven eller i bekendtgørelsen fastsat nærmere krav om indholdet af klagen. Der er således ikke krav om, at klagen skal være skriftlig, eller at klagen er begrundet. Ministeriet kan derfor ikke afvise en telefonisk klage, hvis procesforudsætningerne i øvrigt er opfyldt.

Af hensyn til behandlingen af klagen anbefales det dog, at klagen begrundes og indgives skriftligt, og at sagens materiale foruden selve klagen som minimum indeholder følgende:

- Afgørelsen fra det faglige forskningsråd.
- Ansøgningen til det faglige forskningsråd om bevilling.
- Opslaget fra det faglige forskningsråd, som danner grundlag for ansøgningen om bevilling.
- Eventuelle eksterne bedømmelser af ansøgningen.
- Eventuelle bemærkninger fra hovedansøgeren til eksterne bedømmelser af ansøgningen.
- Eventuelt andet materiale af betydning for klagen, f.eks. korrespondance med det faglige forskningsråd eller med det faglige forskningsråds sekretariat.

HVAD KAN DER KLAGES OVER

Efter lovens § 16, stk. 2, og bekendtgørelsens § 1, stk. 2, kan der klages over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråd efter § 7 i loven eller efter regler udstedt i medfør af lovens § 15.

Eksempler på retlige spørgsmål:

- Har det faglige forskningsråd truffet afgørelse efter de gældende regler i loven, bekendtgørelser udstedt i medfør af loven, forskningsrådets opslag og lign.?
- Har det faglige forskningsråd forstået regelgrundlaget korrekt?
- Har et eller flere medlemmer af det faglige forskningsråd eller en ekstern bedømmer været inhabile i forbindelse med behandlingen af ansøgning om bevilling?
- Har det faglige forskningsråd inddraget usaglige hensyn eller ulovlige kriterier i forbindelse med behandlingen af ansøgning om bevilling?
- Har det faglige forskningsråd som forvaltningsorgan den nødvendige faglige kompetence til at træffe afgørelsen?
- Har det faglige forskningsråd overholdt forvaltningslovens regler om partsaktindsigt, partshøring, begrundelse af afgørelsen og klagevejledning?

At der kun kan klages over retlige spørgsmål betyder, at der ikke kan klages over faglige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråd.

Eksempler på faglige spørgsmål som ministeriet ikke kan vurdere:

- Det faglige forskningsråds skøn, når forskningsrådet skal vælge mellem flere kvalificerede ansøgninger om bevilling.
- Det faglige forskningsråds vurderinger baseret på videnskabelig eller forskningsmæssig fagkundskab, eksempel formuleringen i ansøgningen af problemformuleringer, forsøgsbeskrivelser og hypoteser.
- Det enkelte forskningsrådsmedlems faglige kvalifikationer.
- Det faglige forskningsråds vurdering af, om en ansøgning falder uden for rådets faglige område.

Det er kun det faglige forskningsråds afgørelser, der kan klages over. Der kan således ikke klages over de procesledende beslutninger, som det faglige forskningsråd træffer løbende under behandlingen af en sag.

Eksempler på procesledende beslutninger:

- Om en ansøgning skal sendes til ekstern bedømmelse.
- Det forhold, at der udpeges en ekstern bedømmer.
- Vurdering af om en ansøgning hører hjemme i et givent forskningsråd, eller om ansøgningen falder uden for rådets faglige område og dermed skal overføres til et andet forskningsråd.

Der kan dog klages over procesledende beslutninger, såfremt der er fastsat en udtrykkelig adgang til at påklage beslutningen, jf. f.eks. bestemmelsen i forvaltningslovens § 16, stk. 4, om adgangen til at klage over afslag på partsaktindsigt.

BEHANDLING AF KLAGEN

Når ministeriet har modtaget en klage, gennemgår ministeriet klagen for at sikre, at procesforudsætningerne er opfyldt. Procesforudsætningerne er:

- Klager er klageberettiget.
- Klagen er indgivet inden udløbet af klagefristen.
- Klagen vedrører retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse truffet af de faglige forskningsråd efter lovens § 7 eller efter regler udstedt i medfør af lovens § 15.

Hvis en eller flere af procesforudsætningerne ikke er opfyldt, kan ministeriet afvise klagen.

Hvis det ikke med sikkerhed kan fastslås, om procesforudsætningerne er opfyldt, f.eks. fordi det på baggrund af det materiale, som klageren har indsendt, ikke kan afgøres, om klagefristen er overholdt, tager ministeriet i første omgang kontakt til det faglige forskningsråds sekretariat med henblik på at få de nødvendige oplysninger.

Når ministeriet har konstateret, at procesforudsætningerne er opfyldt, anmoder ministeriet det faglige forskningsråd om en udtalelse i anledning af klagen samt om eventuelt supplerende materiale. Ministeriet vil normalt sætte en frist på 4 uger for at afgive udtalelsen.

Når ministeriet har modtaget det faglige forskningsråds udtalelse, sender ministeriet udtalelsen samt eventuelt supplerende materiale til partshøring hos klager. Ministeriet vil normalt sætte en frist på 4 uger for at afgive udtalelsen, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 1, 3. pkt.

Når ministeriet har modtaget klagers partshøringssvar, vurderer ministeriet, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at ministeriet kan træffe afgørelse i sagen, eller om der er behov for at forelægge partshøringssvaret for det faglige forskningsråd til udtalelse. Hvis partshøringssvaret forelægges det faglige forskningsråd til udtalelse, vil udtalelsen efterfølgende blive sendt til partshøring hos klager.

RESULTAT AF MINISTERIETS BEHANDLING

Ministeriets afgørelse af klagesagen kan have følgende indhold:

- At ministeriet afviser klagen, hvis procesforudsætningerne ikke er opfyldt.
- At ministeriet ophæver det faglige forskningsråds afgørelse, hvis rådet ikke har haft hjemmel til at træffe den pågældende afgørelse, eller hvis der f.eks. er konstateret sagsbehandlingsfejl i det faglige forskningsråds behandling af ansøgningen, som gør afgørelsen ugyldig. I disse tilfælde hjemviser ministeriet sagen til fornyet behandling hos det faglige forskningsråd.
- At ministeriet stadfæster det faglige forskningsråds afgørelse.

I det omfang det i den konkrete sag er nødvendigt, indeholder ministeriets afgørelse ministeriets stillingtagen til de retlige spørgsmål, som klagen giver anledning til, at ministeriet vurderer.

Ministeriet kan ikke træffe afgørelse om, at en ansøgning skal tildeles bevilling. Det fremgår af lovens § 1, stk. 5, at Det Frie Forskningsråd skal sikre, at alle statslige forskningsbevillinger, der

ikke er basisbevillinger knyttet til bestemte institutioner eller bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening, uddeles i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering. Ministeriet har ikke forudsætningerne for at foretage den efter loven påkrævede forskningsfaglige kvalitetsvurdering.

Ministeriets afgørelse i klagesagen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Ministeriets afgørelse indeholder af den grund ikke en klagevejledning.

UDKAST